

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

Folketingets Forsvarsudvalg har den 31. januar 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 64, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 64:

"Vil ministeren fremsende udvalget et notat, der i videst muligt omfang gengiver Kammeradvokatens redegørelse til Forsvarsministeriet om støjkompensation vedr. Flyvestation Skrydstrup? Vil ministeren samtidig oplyse, hvilke dele af Kammeradvokatens redegørelse der er udeladt i gengivelsen?"

Svar:

Regeringen (Socialdemokratiet) indgik den 15. november 2019 en aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om en kompensation for flystøjen fra Danmarks kommende F-35-kampfly.

Den aftalte kompensationsmodel vil blive udmøntet i en ny lov om udbygning og drift af Flyvestation Skrydstrup med to tilhørende bekendtgørelser. Et udkast til lovforslaget og bekendtgørelserne blev den 10. januar 2020 sendt i offentlig høring, og lovforslaget forventes fremsat for Folketinget i løbet af foråret.

Den juridiske analyse, der ligger til grund for kompensationsordningen, gennemgås detaljeret i udkastet til lovforslag, der også er fremsendt til Forsvarsudvalget (FOU alm. del, bilag 55).

Af afsnit 5.1 og 5.2 i de almindelige bemærkninger til udkastet til lovforslag fremgår bl.a. følgende:

"Der findes ikke i dag særlige regler om kompensation for støjgener fra flyaktiviteter.

Spørgsmålet om erstatning, hvis en ejer råder over sin ejendom på en måde, som påfører de omkringboende gener eller ulemper, f.eks. i form af støjgener, skal i stedet vurderes efter de almindelige naboerlige regler, som er udviklet gennem mange års rets- og taksationspraksis. "Naboer" omfatter i denne sammenhæng ikke kun de umiddelbare naboer, men også ejere eller brugere af fjernere liggende ejendomme.

Dato: 28. februar 2020

Enhed: JSN
Sagsnr.: 2020/000947
Dok.nr.: 50595
Bilag: Ingen

FORSVARSMINISTEREN
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

De naboretlige regler indebærer, at visse ulemper skal tåles af naboerne. Hvis mindstemålet – den naboretlige tålegrænse – er overskredet, vil der være tale om en naboretlig krænkelse.

Det principielle udgangspunkt efter naboretten er, at gener, der overskrider den naboretlige tålegrænse, skal bringes til ophør, og at den ansvarlige for generne skal erstatte de tab, som generne har forårsaget. Udgangspunktet om, at overskridelser skal bringes til ophør, gælder dog som hovedregel ikke i tilfælde, hvor den pågældende aktivitet hviler på tilladelse efter lovgivningen, f.eks. en anlægslov.

Hvis naboen som følge af, at en aktivitet er tilladt ved en anlægslov, ikke kan forlange generne bragt ned under den naboretlige tålegrænse, har naboen herefter alene krav på erstatning for et eventuelt tab forårsaget af de gener og ulemper, der overstiger den naboretlige tålegrænse.

Udgangspunktet for det naboretlige erstatningskrav i anledning af varige støjgener er værdiforringelsen af naboejendommen (den del af en tabt ejendomsværdi, som kan henføres til generne over tålegrænsen). Af retspraksis fremgår, at den tilkendte erstatning derfor som udgangspunkt vil ligge mærkbart under det skønnede værditab, som ulemperne som helhed har medført.

Der findes ikke rets- eller taksationspraksis vedrørende den naboretlige tålegrænse for støjgener fra lufthavne eller flyvestationer, herunder fra militære flyvestationer og kampfly. Der findes dog en omfattende praksis vedrørende andre kilder til støj, særligt vejanlæg. Det følger af denne praksis, at den naboretlige tålegrænse som udgangspunkt anses for overskredet, hvis støjgenerne overstiger, hvad der med rimelighed må påregnes som led i den samfundsmæssige udvikling på området. Dette "samfundsudviklingskriterium" som den almindelige målestok for, om tålegrænsen er overskredet, ses i nyere retspraksis generelt anvendt i sager vedrørende den naboretlige tålegrænse.

Hvad en nabo må tåle, beror ifølge denne praksis på en konkret rimelighedsvurdering af ulempens karakter, væsentlighed og påregnelighed sammenholdt med ejendommens karakter og beliggenhed, herunder nærhed til anlægget, og områdets karakter. Det er således de fysiske forhold – ulemperne – sammenholdt med ejendommen, der har betydning ved vurderingen, og efter praksis lægges der afgørende vægt på, hvad der er sædvanligt – og må påregnes – det pågældende sted.

[...]

Det er Forsvarsministeriets vurdering, at der i forbindelse med støjgener fra F-35-kampflyene ikke generelt vil være tale om ulemper, der overstiger den naboretlige tålegrænse.

Ved denne vurdering har Forsvarsministeriet særligt lagt vægt på, at der ikke med overgangen fra de nuværende F-16-kampfly til F-35-kampfly sker en forøgelse af aktivitetsniveauet på Flyvestation Skrydstrup. Antallet af flyvetimer for F-35-kampfly vil således ikke blive udvidet i forhold til de nuværende F-16-kampfly. Tværtimod forventes det samlede antal flyvetimer med kampfly på Flyvestation Skrydstrup at falde med ca. 25 pct., mens antallet af operationer forventes at falde med ca. 20 pct.

Forsvarsministeriet har desuden særligt lagt vægt på, at det for naboer til en flyvestation må kunne påregnes, at der som led i den samfundsmæssige udvikling sker overgang til en anden og nyere flytype, som kan have en anden støjprofil. Dette må efter Forsvarsministeriets opfattelse særligt gælde på Forsvarets område, herunder i relation til kampfly, da materiel skal være tidssvarende og egnet til at kunne forsvare Danmark. Der henvises også til, at Flyvestation Skrydstrup blev en del af det danske flyvevåben i 1953, og at der også tidligere har været udskiftninger af kampfly til nyere modeller med en anden støjprofil. Forsvarsministeriet bemærker desuden, at af de kandidater til nye kampfly, som blev vurderet forud for valget af F-35, forventes F-35-kampflyene samlet set at give den mindste flystøjsbelastning, hvilket særligt skyldes, at pilotomskolingen ikke vil foregå i Danmark (modsat de øvrige kandidater til nye kampfly).

Det kan dog ikke udelukkes, at domstolene efter en konkret vurdering vil kunne nå frem til, at der er boliger i området, hvor den naboretlige tålegrænse må anses for overskredet. For disse boliggers vedkommende er det Forsvarsministeriets vurdering, at naboen vil have krav på erstatning for den del af ulemperne, som overstiger tålegrænsen. Derimod kan der ikke stilles krav om indskrænkninger i driften, når denne overholder rammerne i anlægsloven og i regler udstedt i medfør heraf."

Forsvarsministeriet har i forbindelse med vurdering af de erstatningsmæssige rammer modtaget ekstern juridisk rådgivning. Denne rådgivning er afspejlet i de ovenfor gengivne bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Med venlig hilsen

Trine Bramsen